

ŠLIUŽO DISLOKACIJOS ANKSTYVOSIOS DIAGNOZĖS BEI POOPERACINIO PASVEIKIMO GALIMYBIŲ ĮVERTINIMAS KOMPIUTERINE BANDOS VALDYMO PROGRAMA

Ramūnas Antanaitis, Vytuolis Žilaitis, Audrius Kučinskas

*Neužkrečiamųjų ligų katedra, Lietuvos veterinarijos akademija, Tilžės g. 18, LT 47181 Kaunas;
tel. (8~37) 36 34 02; el. paštas: ramunas.antanaitis@gmail.com.*

Santrauka. Darbo tikslas – praktiškai įvertinti kompiuterinės programos „Afifarm“ efektyvumą šliužo dislokacijų (ŠD) susirgimams diagnozuoti ir įvertinti pooperacinę gyvulio fiziologinę būklę.

Remiantis atlikto tyrimo duomenimis galima teigti, kad ligos sunkumą ir vykstančius patologinius procesus ŠD metu rodo produkcija, karvės aktyvumas, pieno elektrinis laidumas, melžimo laikas ir kūno masės kitimas. Šių parametru pokyčiais galima pasinaudoti prognozuojant karvių sveikatingumą dėl ankstyvos šliužo dislokacijos.

Fiziologiniai duomenys (produkcija, karvės aktyvumas, pieno elektrinis laidumas, melžimo laikas, kūno masė) registruoti kompiuterine programa „Afifarm“ (Izraelis). Tyrimo metu nustatyta, kad, prieš pasireiškiant šliužo dislokacijos klinikiniams požymiams (likus 3 dienoms iki susirgimo), sumažėja pieno produkcija. Šliužo dislokacijos į kairę (ŠDK) atveju pieno produkcija sumažėjo 3,7 kg (16,6 proc.), o į dešinę (ŠDD) – 9,2 kg (43,3 proc.). Karvių, sirgusių ŠDK, elektrinis pieno laidumas 5 dieną po veršiovimosi (*d. p. p.*), yra 0,6 ms (5,7 proc.) didesnis negu karvių, sirgusių ŠDD. Statistiškai patikimas jis išsilaiškė ir viso tyrimo metu. Likus 3 dienoms iki pasireiškiant klinikiniams ŠD požymiams, sumažėjo gyvulio aktyvumas (ŠDK atveju aktyvumas sumažėjo 19 žngsn./val. (15,9 proc.), o ŠDD – 33 žngsn./val. (22,9 proc.)). Sumažėjo kūno masė (ŠDK atveju – 16 kg (2,9 proc.), ŠDD – 31 kg (5,9 proc.)) ir sutrumpėjo melžimo laikas (ŠDK – 1,2 min. (17 proc.), o ŠDD atveju – 0,7 min (12,8 proc.)).

Pasireiškus klinikiniams ligos požymiams, pieno produkcija sumažėjo iki 14,84 kg (60,5 proc.). Pieno elektrinis laidumas sumažėjo 0,11 ms (1 proc.), o melžimo laikas sutrumpėjo 1,1 min. (8,6 proc.). Galvijų aktyvumas sumažėjo 45,5 žngsn./val. (34 proc.), kūno masė sumažėjo 42 kg (7,6 proc.). Praėjus 25 dienoms po operacijos, pieno produkcija padidėjo 12,13 kg (56 proc.), elektrinis pieno laidumas sumažėjo 0,08 ms (1 proc.), melžimo laikas pailgėjo 1,19 min. 11 proc., aktyvumas padidėjo 52 žngsn./val. (11 proc.), kūno masė padidėjo 30 kg (6 proc.) ($p < 0,001$).

Raktažodžiai: šliužo dislokacija, pieno kiekis, pieno elektrinis laidumas, aktyvumas, kūno masė.